

OBSAH

ÉTOS UNITÁŘSKÉHO DUCHOVENSTVÍ	9
Úvod	9
Duchovenská služba	9
Co je smyslem duchovenské práce?	9
Duchovní jako povolání	9
<i>Kulturní a historické souvislosti</i>	10
Nejstarší podoby duchovenské práce: šamanismus a další	10
Svátost kněžství	10
Od kněze k rádci	11
<i>Unitářské duchovenství</i>	11
Pojetí duchovenské služby napříč unitářským světem	11
Vzdělání a povolání k duchovenské službě	12
Osobní příběh	12
Jak jsme vnímáni lidmi kolem?	13
Naši zakladatelé – inspirace pro současnost?	13
Laické vedení v unitářské tradici	14
Duchovní v současném unitářství	14
Jak unitářského duchovního vnímá česká veřejnost?	15
<i>Unitářské duchovenství v praxi</i>	16
Praktická služba	16
Role a úkoly duchovního	17
Život duchovního a život obce	18
<i>Vztahy</i>	19
Být vzorem	19
Mít vzor	19
Radit, či neradit?	19
Duchovní není kamarád	20
Duchovní nechodí s členy obce	20
Duchovní jako kolega	21
Duchovní jako objekt projekce cizích postojů	21
<i>Duchovní a společenství</i>	22
Obec jako místo setkávání a prolínání	22
Všichni jsou vítáni!	22
Excesy ve společenství	23
Duchovní jako člen širší rodiny	23
Trauma; co s tím?	24
Všechno je pastorační situace	24

KONTEXT BOHOSLUŽBY	25
Úvod	25
<i>Obecně o shromáždění</i>	26
Typologie shromáždění	26
Zvláštní shromáždění	26
Liturgický rok	26
Účel shromáždění	26
Rozmanitost unitářského shromáždění	27
Prostředí shromáždění	27
Čas shromáždění	27
Téma shromáždění	28
Vstřícné prostředí shromáždění	29
<i>Části shromáždění</i>	29
Promluva	29
Sdílení radostí, starostí, nadějí	30
Responzivní čtení	30
Interaktivní části shromáždění	30
Čtení	31
Meditace, modlitba	31
Zapálení a zhasnutí kalicha	32
Oznámení, poděkování	33
Pořadí částí shromáždění	33
<i>Doprovodné prvky</i>	33
Hudba	33
Výběr a řazení písní	33
Pěvecký sbor	34
Zpěvník – manuál pro shromáždění	34
Umění	34
Potlesk	35
Sbírka	35
Leták pro shromáždění	35
<i>Role, úkoly, zodpovědnost</i>	35
Svoboda projevu	35
Vedení shromáždění	36
Otázky spojené s přípravou shromáždění	36
Před shromážděním a po něm	37
Vhodné oblečení pro shromáždění	37
Občerstvení při shromáždění	37
Další programy obce	37
Unitářské společenství není přednášková agentura	38
Pozdě příchozí	39
Fotografování	40
Vítání	40

PROMLUVA A PRÁCE S TEXTEM	41
Úvod	41
Kontext promluvy	41
Kdo promlouvá při shromáždění?	41
Účel a smysl promluvy	42
Unitářská promluva	42
Svoboda řečnického pultu z pohledu unitářského duchovního	42
Odpovědnost promlouvajícího	42
Duchovní rozměr promluvy	42
Terapeutický efekt promluvy	43
Promluva není přednáška	43
Zdroje: z čeho a jak čerpat	44
Duchovní život duchovního	44
Volba témat	44
Kde čerpat inspiraci?	45
Příprava promluvy	45
Nácvik dramatického čtení	46
Přednesení promluvy	46
Rituály očisty	47
Závěrem	48
PASTORAČNÍ PRÁCE	49
Úvod	49
Duchovní jako pastýř	49
Duchovní není terapeut	49
Pastorační působení duchovního	50
Pastorační vztah	50
Pastorační péče	50
Pastorační práce jako část duchovenské služby	51
Základní principy pastorační práce	51
Rozdíly mezi společenskou a pastorační návštěvou	52
Pastorační návštěvy v domácnosti	53
Důležité aspekty duchovenské práce	54
Signály a projevy ukazující potřebu pastorační péče	54
Hranice	55
Komunikace	56
Neverbální komunikace	56
Haptika	56
Kinezika	56
Mimika	57
Oční kontakt	57
Posturika	57

Vzhled	57
Chronemika	58
Proxemika	58
Proxemický tanec	59
<i>Verbální komunikace</i>	59
Asertivita	59
Teorie prvních čtyř minut	60
Fáze kontaktu během prvních čtyř minut	61
Společenská konverzace při pastorační návštěvě	61
Sedm typů odpovědí	62
Z čeho sestává konverzace?	64
Obranné mechanismy	65
Hovořit o sobě?	67
<i>Specifické potřeby pastorační práce</i>	67
Pastorační práce s terminálně nemocnými lidmi	67
Co je paliativní péče?	68
Pastorační práce s duševně nemocnými lidmi	69
Pastorační práce s náboženskými neurotiky	70
Pastorační práce s bezdomovci	71
Pastorační práce s predátory	71
Další pastorační oblasti	72
VEDENÍ, VZDĚLÁVÁNÍ A ADMINISTRACE OBCE	73
<i>Úvod</i>	73
Charakteristiky vedení	73
Umění následovat	73
Jiný pohled na vedení	74
<i>Vedení duchovních společenství</i>	75
Duchovní společenství a moc	75
Vedení v unitářské tradici	77
Vedení a následování v unitářství	79
Vedoucí role unitářského duchovního	79
<i>Vedení v unitářské praxi</i>	80
Princip kruhů	80
Vedení = vzdělávání	81
<i>Vedení na úrovni obcí</i>	82
Unitářství jako otevřený systém	82
Identita společenství	83
Na čem stavět?	83
Základní vztahy v rámci obce	84
Duchovní jako správce	85
Deklarovaná moc versus realita	85

Administrativa obce	86
Výběr zaměstnanců	86
Výběr dobrovolníků	86
Zaměstnanci obce	87
Sekretariát obce	87
Vymezení rozhodovacích kompetencí	88
SDÍLENÍ NADĚJE	90
<i>Úvod</i>	90
Sdílení naděje	90
Misijní činnost v minulosti a dnes	90
Má a může moje obec růst?	91
Princip „modrého kolečka“	92
Sdílení naděje v praxi	93
Druhy růstu obce	93
Cesta růstu	95
<i>Typologie obcí a práce s ní</i>	96
Jaká je naše obec ve skutečnosti?	96
Dvanáct klíčů ke zdravé obci	97
<i>Proces růstu a práce na jeho udržování</i>	98
Obec roste!	98
Odvrácená strana růstu	100
Proč růst	101
Jak se v kostele stěhuje piano	101
Mezidobí v životě obce	101
Kdo je náš nepřítel?	102
Smysl a účel obce	102
Sdílení vnímání smyslu je třeba držet naživu	104
Jedna věc je přivést, druhá udržet	104
Budoucí členové nevolí...	105
LITERATURA	106
Étos unitářského duchovenství	106
Kontext bohoslužby	107
Promluva a práce s textem	107
Pastorační práce	108
Vedení, vzdělávání a administrace obce	109
Sdílení naděje	110